

EU PPF
PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA
Perspektiva Srbije za održivi razvoj

ppf.rs | europa.rs | mei.gov.rs | cfcu.gov.rs

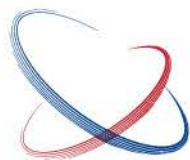
REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
MINISTARSTVO FINANSIJA
Sektor za ugovaranje i finansiranje programa
iz sredstava Evropske unije

Projekat finansira
Evropska unija

UPRAVLJANJE UGOVOROM: PRAKTIČNI VODIČ ZA PROCEDURE UGOVARANJA ZA SPOLJNE AKTIVNOSTI EU (*PRAG*) I PRIRUČNIK GLAVNOG DIREKTORATA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU I RAZVOJ (*DEVCO*)

EU PPF
PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA
Perspektiva Srbije za održivi razvoj

ppf.rs | europa.rs | mei.gov.rs | cfcu.gov.rs

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
MINISTARSTVO FINANSIJA
Sektor za ugovaranje i finansiranje programa
iz sredstava Evropske unije

Projekat finansira
Evropska unija

**Procurement and Grants for
European Union external actions - A
Practical Guide**

Applicable as of 2 August 2018

Version 2018.0 - 2 August 2018

“Procedure ugovaranja za spoljne delatnosti Evropske Unije - Praktični vodič”

PODRUČJE PRIMENE

Pruža **naručiocima**, sa jedne strane, **kao i ponuđačima, kandidatima, podnosiocima prijava i izvođačima** sa druge strane praktičnu pomoć u **pripremi i primeni ugovora o nabavci i dodeli bespovratnih sredstava (grantova)** na polju spoljnih aktivnosti.

OGRANIČENJA

Iako PRAG pruža **objašnjenja i informacije** striktno u skladu sa važećim pravilima i propisima, **nije pravno obavezujući**. Primenjivo pravo i **bilo koja razjašnjenja koje pruži Sud pravde Evropske unije imaju primat**.

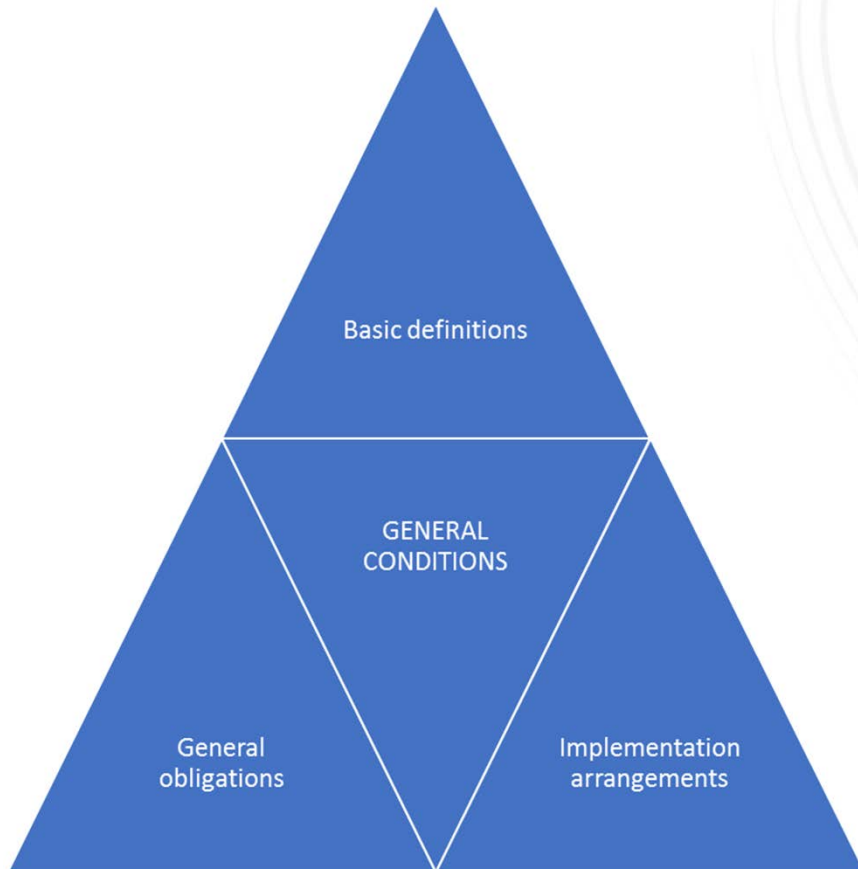
PRAVNI KONTENST

Propisi (EU, Euratom (Evropska zajednica za atomsku energiju)) 2018/1046 – “Novi finansijski propisi”

- Veliki pomak ka integrisanju/pojednostavljivanju
- Smanjenje administrativnog tereta i kontrola, a opet oštrije provere u slučaju da postoji sumnja na neregularnosti/prevaru
- Univerzalna primena odredaba vezano za sukob interesa (automatska primena od strane korisnika/zemlje partnera)
- Fokusiranje na rezultate, smanjenje administrativnih procedura
- Ispunjenje i izmene ugovora (Član 172)
- Jemstvo za ispunjenje i jemstvo za povraćaj zadržanog iznosa (Član 173)
- Nabavka za spoljne aktivnosti (Član 178)

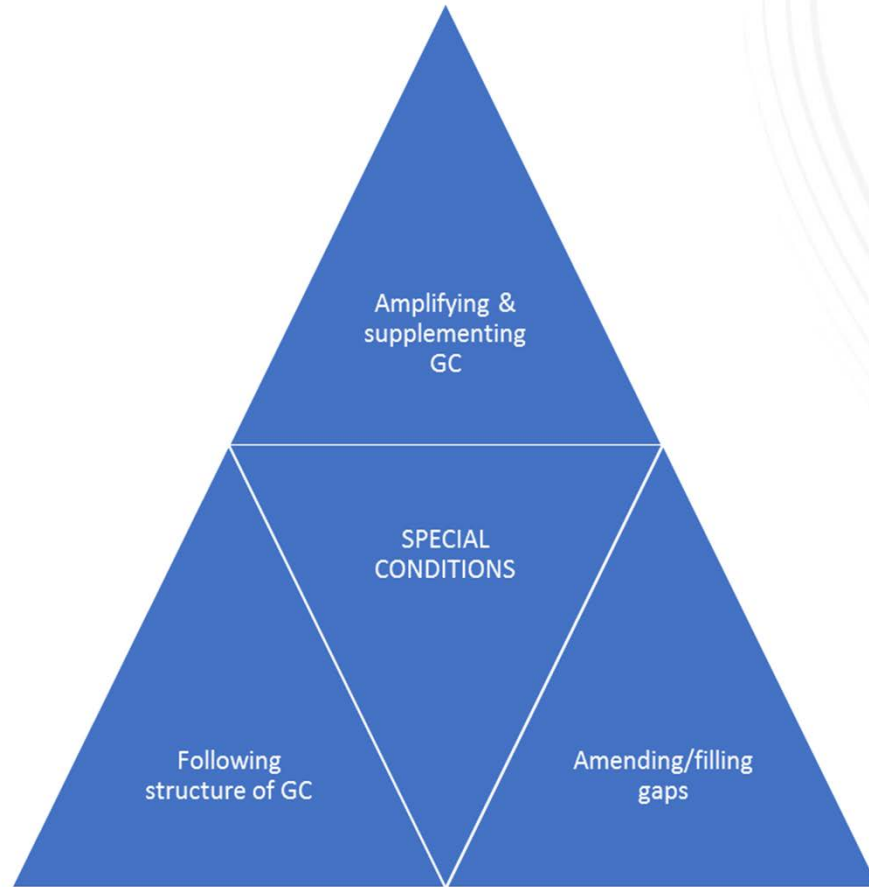

PRILOZI PRAG-u

- Standardni obrasci uz koje ide smernica za popunjavanje **tenderske dokumentacije / tenderskog dosijea i ugovora.**
- Standardni opšti uslovi – srž ugovora

PRILOZI PRAG-u

Posebni uslovi

- **Proširivanje i dopunjavanje opštih uslova** koji se primenjuju na ugovor
- Ukoliko posebni uslovi drugačije ne predviđaju (npr. odstupanja/izuzeci) **isti ostaju u potpunosti na snazi**
- **Numerisanje Članova** posebnih uslova nije po redu ali **prati numerisanje opštih uslova**
- **U izuzetnim slučajevima**, a uz odobrenje nadležnih službi Evropske komisije, **druge klauzule mogu biti naznačene kako bi se njima pokrile posebne situacije**

PRILOZI PRAG-u

OTHER IMPORTANT PRAG/CONTRACT ANNEXES

GUARANTEES

IDENTIFICATION
FORMS
(LEGAL/FINANCIAL)

PRIBOR ZA PREŽIVLJAVANJE PRIMENE PRAG UGOVORA ZA KORISNIKE UGOVORA

REDOSLED PRIORITETA

U slučaju neslaganja dokumenata koji čine sastavni deo ugovora, redosled prioriteta je uvek naveden (Nacrt ugovora).

JEZIK POSTUPKA = JEZIK UGOVORA

Preduslov za učinkovito upravljanje – tehničko znanje + tečan engleski. Pobriniti se da vaši zaposleni na projektu dobro vladaju engleskim jezikom.

ZA RAZLIKU OD POSTUPKA NABAVKE, POTPUNA PRIMENJIVOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA

Mapiranje primenjivog zakonodavstva, ne zaboravljajući supsidiarnu primenu nekih delova zakonodavstva. Nijedna odredba u tenderskoj dokumentaciji ne sme biti u suprotnosti sa nacionalnim zakonodavstvom/može se smatrati neizvršivom. Postoji dobra verovatnoća da neke od vaših internih procedura mogu biti u suprotnosti sa ugovornim odredbama zasnovanim na PRAG-u (npr. procedura prihvatanja).

PRIBOR ZA PREŽIVLJAVANJE PRIMENE PRAG UGOVORA ZA KORISNIKE UGOVORA

ULOGA CENTRALNE ADMINISTRACIJE UGOVORA JE DODELJENA MENADŽERU PROJEKTA (PM) ČIJE SEDIŠTE JE UGLAVNOM KOD NARUČIOCA (CA)

Ugovore uglavnom zaključuje naručilac u ime korisnika ugovora – samim tim naručilac imenuje menadžera projekta. Centralni administrator ugovora se nalazi u drugoj instituciji / nije prisutan na licu mesta i to utiče na vreme koje je potrebno za izvršenje traženih aktivnosti. Stoga održavajte komunikaciju sa menadžerom projekta otvorenom sve vreme i ne potcenjujte složenost kao i vreme koje je potrebno utrošiti pa čak i na osnovne intervencije.

REGULIŠITE SVOJE ODNOS SA MENADŽEROM PROJEKTA FORMALNIM PUTEM

ERA (Ugovor sa krajnjim primaocem) – model sačinjen za CFCU (Sektor za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU) u Srbiji sa posebnim akcentom na investicionim projektima u vezi sa obavezama koje proističu iz PRAG-a i internih procedura naručioca. Rukovanje predstavlja dobar početak ali regulišite zajedničke odgovornosti formalnim putem. Imajte u vidu takođe vaše pravne i proceduralne obaveze.

IZDVAJANJE SOPSTVENIH RESURSA JE OBAVEZNO ZA USPEŠNO POTPISIVANJE UGOVORA

Može delovati kao paradoks ali investicioni projekti zasnovani na PRAG-u/FIDIC-u uglavnom zahtevaju dodatna ulaganja resursa od strane korisnika ugovora (nepredvidive/neopravdane troškove potrebne za završetak radova, usluge “premošćavanja” do uspešnog zaključenja postupka nabavke, angažovanje specijalista (pravne i tehničke usluge).

PRIBOR ZA PREŽIVLJAVANJE PRIMENE PRAG UGOVORA ZA KORISNIKE UGOVORA

OBAVEZE OKO VIDLJIVOSTI I PUBLICITETA

Obaveza da se osigura izvršenje odgovornosti naznačenih u Priručniku za komunikaciju i vidljivost Evropske Unije.

PRUŽANJE POMOĆI OKO LOKALNIH PROPISA

Prikupljanje kopija propisa, pružanje pomoći Izvođaču oko dobijanja radnih viza/dozvola.

PROJEKTI EVROPSKE UNIJE SU ČESTO PREDMET RAZNIH KONTROLA I PROVERA – ZBOG ČEGA JE VOĐENJE EVIDENCIJE / DOSTAVA DOKUMENATA IMPERATIV

Opšta obaveza po bilo kom Ugovoru za spoljne aktivnosti EU – ugovorni i finansijski dokumenti se moraju čuvati minimum 7 godina od plaćanja duga do datuma zastarelosti bilo kog spora u vezi sa pravom koje se primenjuje na ugovor.

IZVEŠTAVANJE, PRAĆENJE I UČEŠĆE U ODBORIMA ZA UPRAVLJANJE PROJEKTOM

Praćenje primene (mogući zahtevi/odložene štete), prikupljanje dokaza o završetku, pružanje ad-hoc informacija naručiocu, davanje komentara na izveštaje. Održavanje redovnih i ad hoc sastanaka, vođenje beleški.

PRIBOR ZA PREŽIVLJAVANJE PRIMENE PRAG UGOVORA ZA KORISNIKE UGOVORA

IZMENE UGOVORA

Korisnik ugovora ima aktivnu ulogu u slučaju zahteva za izmenu ugovora (identifikovanje problema koji su doveli do izmena, ne dajući “nikakvu primedbu” na predložene izmene, obezbeđujući dodatna finansijska sredstva kada je potrebno itd.).

REŠAVANJE SPOROVA I PARNICE

Aktivna uloga korisnika ugovora. Tendencija ka rešavanju bilo kakvih sporova mirnim putem. U slučaju da rešavanje spora mirnim putem izostane, sledeći korak predstavlja mirenje/medijacija uz učešće Trećeg lica. Poslednje rešenje – suđenje/parnica (u nadležnosti nacionalnih sudova).

PRAG + FIDIC

Standardna praksa u slučaju ugovora spoljnih aktivnosti EU iznad dogovorenog praga: primena kombinacije PRAG – FIDIC ugovora.

PRAG

Standardni prilozi koji čine okvir nabavke/ugovora. Postupak nabavke u potpunosti sproveden u skladu sa PRAG-om.

USLOVI FIDIC UGOVORA

Zamenjuju Opšte uslove PRAG-a.

POSEBNI USLOVI

Prebacivanje/usklađivanje odredbi PRAG-a sa FIDIC okruženjem. Ovo predstavlja ekvivalent Posebnim uslovima kod PRAG-a.

DEVCO PRIRUČNIK

European Commission
Directorate General for International
Cooperation and Development

DEVCO COMPANION TO
FINANCIAL AND
CONTRACTUAL PROCEDURES

applicable to development and cooperation financed from the
general budget of the EU and from the 11th EDF

Version 7.2 - November 2017

PODRUČJE PRIMENE

Pokriva primenu ugovora / probleme oko upravljanja ugovorom

Pokriva ugovore o uslugama, snabdevanju, radovima i grantovima

Nekoliko tumačenja opštih uslova PRAG-a

OGRANIČENJA

Predviđeno prevashodno kao interni instrument Evropske komisije, obuhvata prethodno iskustvo sa ugovorima zasnovanim na PRAG-u – manje iskusnim korisnicima može biti teže za praćenje

Izdanje koje dopunjuje PRAG 2018 je još uvek u procesu revidiranja.

PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA

Sva dokumenta, informacije, materijale i fotografije možete preuzeti na zvaničnoj internet prezentaciji EU PPF projekta @ www.ppf.rs / veb-stranica DOKUMENTA

Pitanja i pomoć

Borislav Bogunović

Trener, EU PPF | PPF6/EuropeAid/135637/IH/SER/RSr

+381 11 4040721

E-mail info@ppf.rs

www.ppf.rs

Hvala Vam na pažnji!